

FOGÁGYBETEGSÉG OKA, TÜNETEI ÉS KEZELÉSE

MIT TEHETÜNK, HOGY MEGŐRIZZÜK EGÉSZSÉGES FOGÁGYUNKAT?

Dr. Csicsai Adrienn
17. MPS Konferencia
2011. október 1.

A civilizált emberiség 96 %-nak a fogazata nem egészséges:

- az 50 év felettek fele már elvesztette saját fogait,
- a 2 éves gyermekek 50 %-nak van szuvas foga,
- a 15 éves korosztály fogainak több mint a fele szuvas, és háromnegyed részüknek ínygyulladás is van.

- A magyar lakosság 95 %-a szenved ínygyulladásban, ez ugyan kisebb-nagyobb fokú,

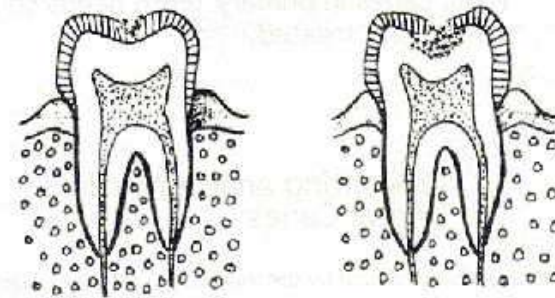
- a lakosság mintegy 20 %-a (közel egymillió

A károsodott zománc miatt gyakrabban alakul ki fogszuvasodás a MPS I-ben.

- a fogak száma és alakja rendellenes
- az íny hipertrófiája jellemző

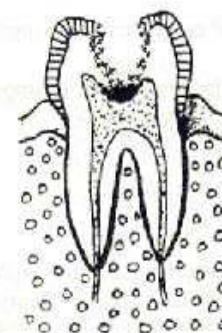

Súlyosabb esetekben 2 éves kor körül jellegzetes tünetté válik a megnagyobbodott nyelv, emiatt a száj állandóan nyitott, és az így kialakuló szájszárazság is fokozza a fogszuvasodási hajlamot.

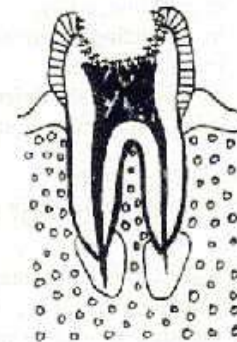

a. Enamel caries

b. Dentine caries

c. Pulp involved

d. Abscess

A destruktív fogágybetegség rizikótényezői:

Évtizedekig csak a rossz szájhigiénét tették felelőssé a tapadásveszteség kialakulásáért,

de ma már ismeretes, hogy számos rizikótényező együttes hatása szükséges a destruktív fogágybetegség kialakulásához.

dohányzás

szisztémás betegségek

stressz

idős kor

férfi nem

előző parodontális folyamat

immundeficiencia

rossz szájhigiéné

fogászati kezelések minősége

öröklődés

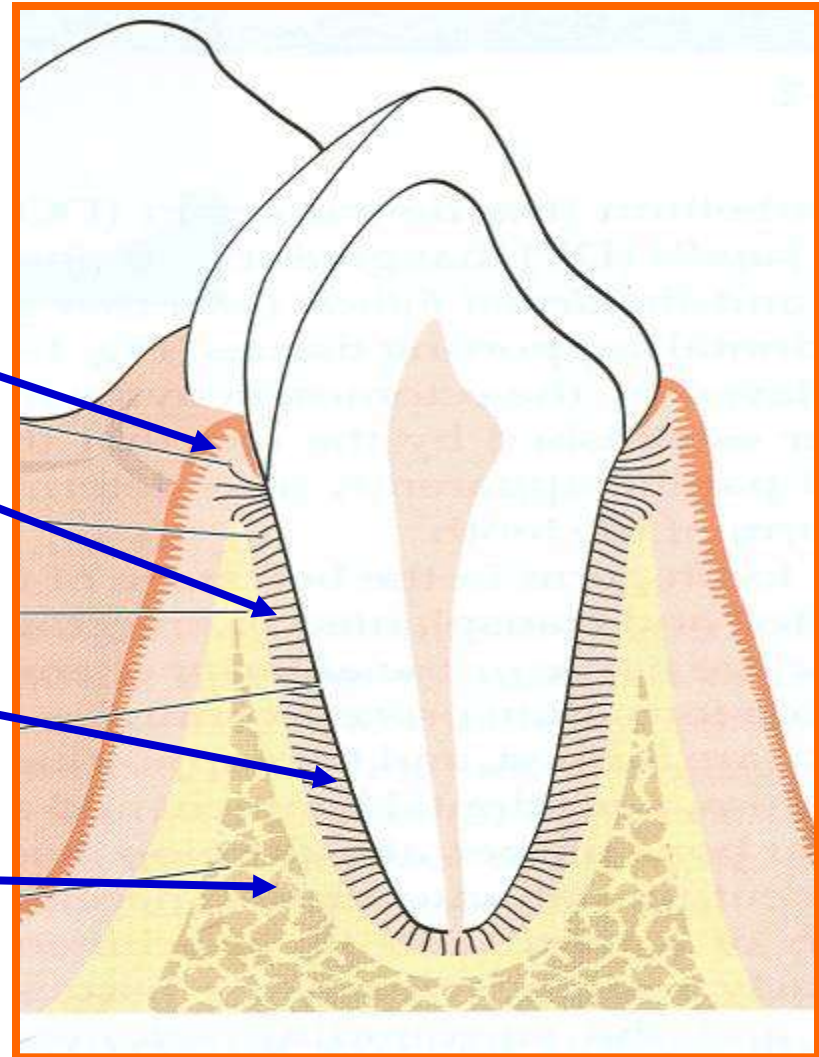
A fogágy normális morfológiája

íny

gyökérhártya

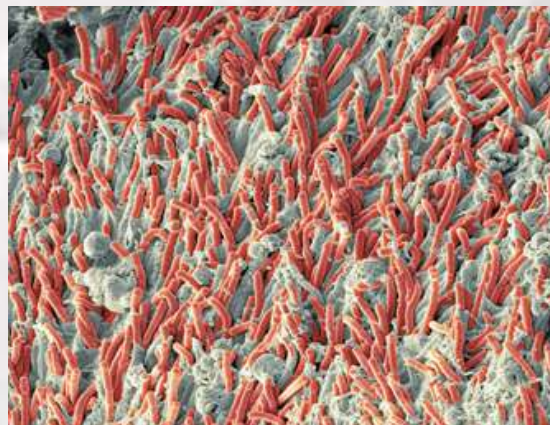
fog gyökerét borító
cement

fogmedercsont

A dentális plakk

- egy [biofilm](#)
- nem tévesztendő össze az ételmaradékkal és a kevésbé szervezett, lazán kötődő bakteriális lepedékkel
- [baktériumokat](#), levált hámsejteket, [fehérjéket](#), [szénhidrátokat](#) tartalmaz
- (elsősorban [Streptococcus](#) törzsek) és [fogágybetegséget](#) előidéző ([Veillonella](#), [Actinomyces](#), [Fusobacterium](#), [Prevotella](#) törzsek)
- [ásványi anyagok](#) megkötésére képes, ami [fogkőképződéshez](#) vezet

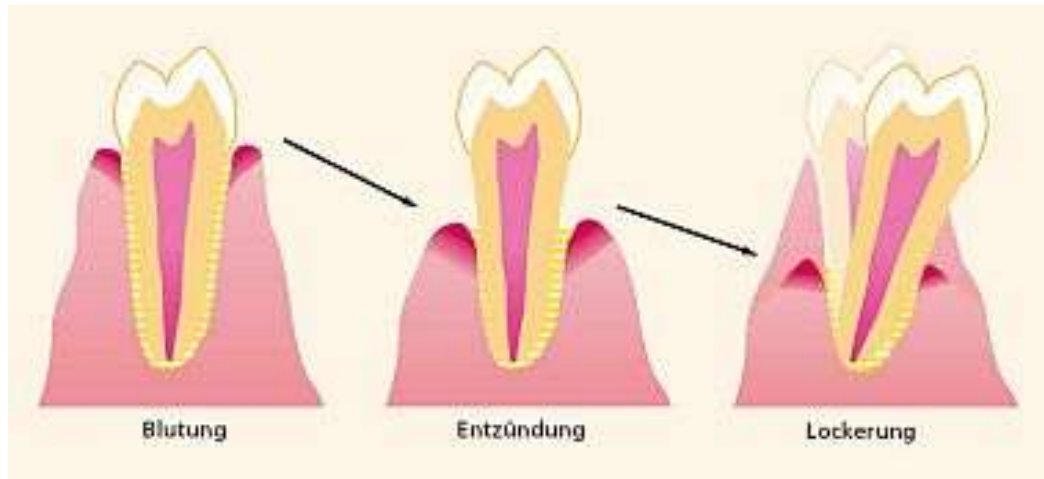
A fogkő

- Dentális plakk mineralizációja
- Supra/ subgingivalis fogkő

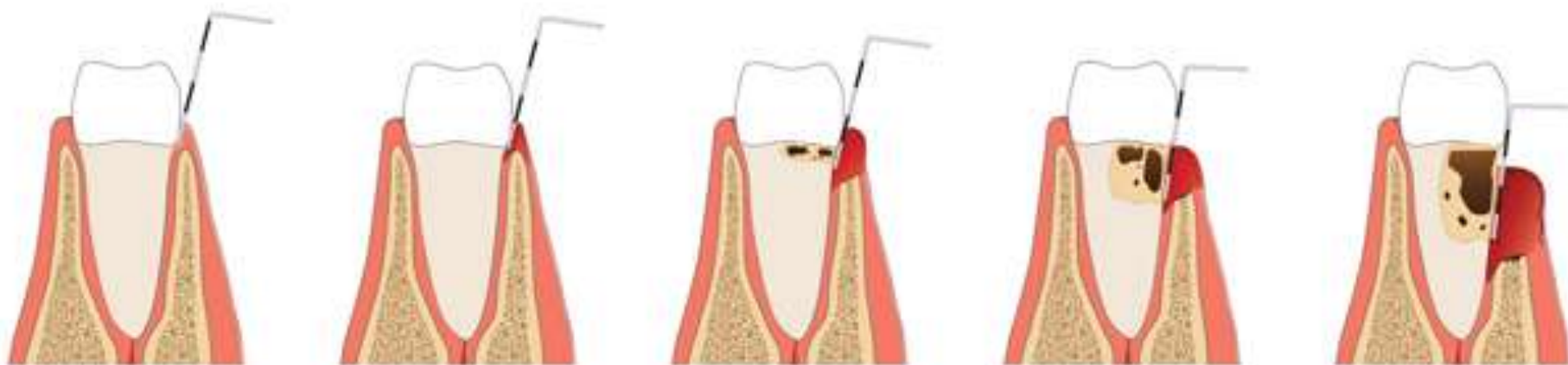
A fogágybetegség klinikai jellemzői

- Fogínyvérzés, a fogíny duzzanata, vörösés-lilás színe
- Fájdalom
- Gennyedző elváltozások
- A fogíny visszahúzódása és a fognyakak láthatóvá válása
- Fognyaki érzékenység
- Mozgathatóvá válnak a fogak
- Fogak kihullása
- Kellemetlen szájszag, rossz lehelet

Sugár-Sallay-féle beosztás szerint a fogágybetegségnek 4 formája van:

1. Gingivitis (ínygyulladás)
2. Parodontitis (fogágygyulladás)
3. Parodontosis (fogágy-elfajulás)
4. Atrophia parodontii (fogágysorvadás)

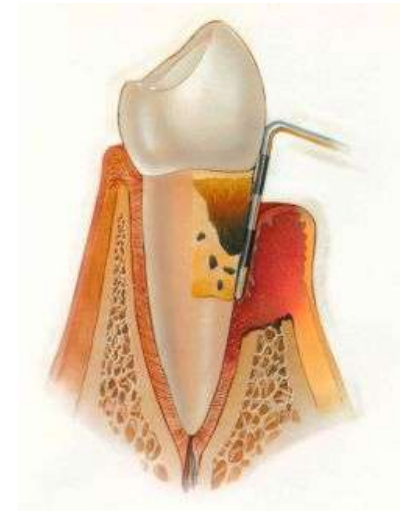
Ínygyulladás tünetei:

- Csupán az ínyszélre korlátozódnak
- Plakk jelenléte
- Gyulladásos tünetek (ínyduzzanat, színváltozás, ödéma, ínyfibrosis, ínyvérzés)
- A tünetek ép fogágyon, vagy csökkent értékű ínyn fejlődnek ki.
- Az okok megszüntetésével **reverzibilis!**
- Bármikor tapadásvesztéshez: folyamat indulhat el a talaján.

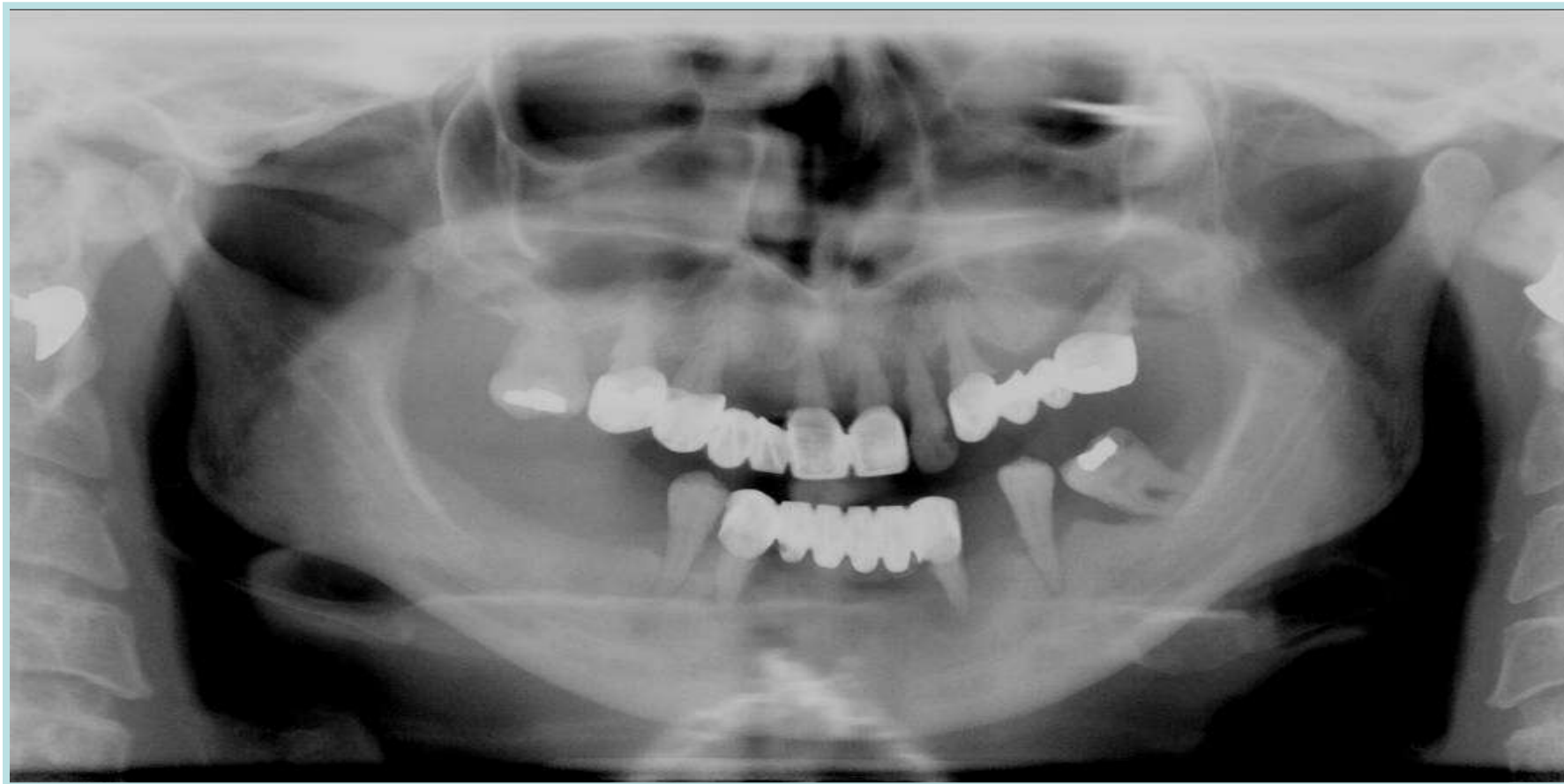

Fogágybetegség klinikai képe:

- A klinikai képe nagyon változatos.
- Tünetei:
- ínygyulladás
- tasakképződés
- fogmederpusztulás
- fogvándorlás
- foetor ex ore

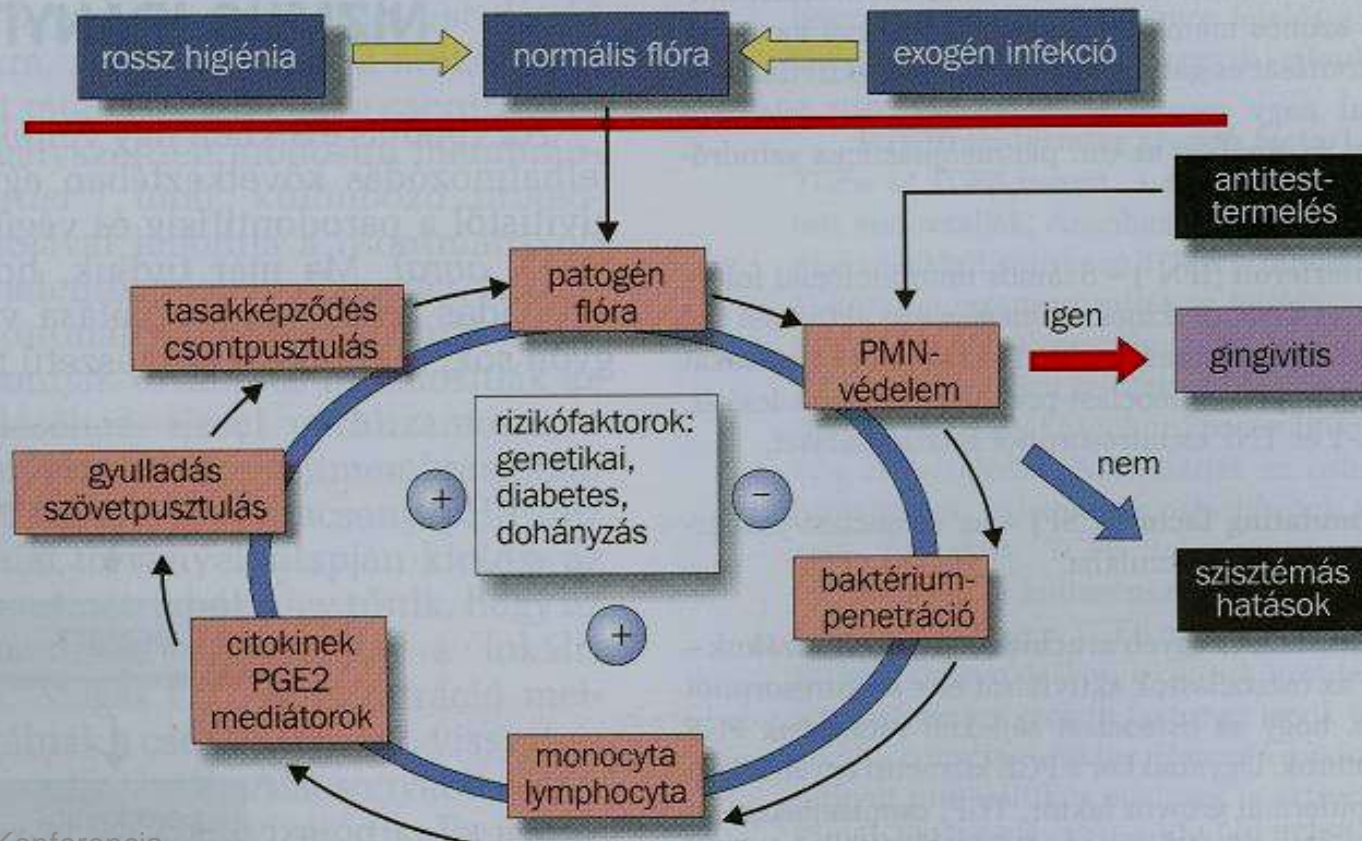

Csontpusztulás fogágybetegségben

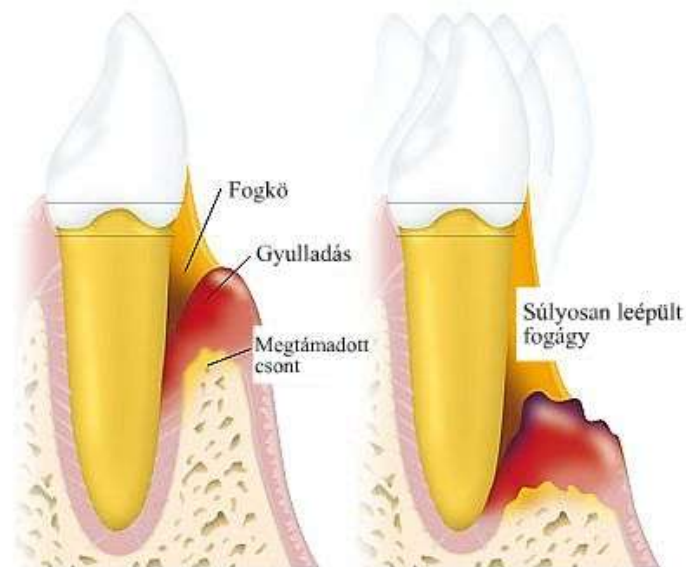
A fogágygyulladás progressziójának elmélete

- A baktériumok virulenciája
- A helyi környezet
- A fogékony szervezet

FOGÁSZATI GÓCBETEGSÉG

- A fogágybetegség a fogszuvasodáshoz hasonlóan **népbetegség**.
- Oka a fogakat borító bakteriális lepedék, amelynek **99%-a mikroorganizmus**.
- Ezek a baktériumok a keringésbe kerülve **szisztémás betegségek okai** lehetnek,
és ennek a bakteriális invázióknak a parodontális tasak a forrása.

Gócbetegség:

olyan kórfolyamat, amelynek során egy adott szerv vagy szervrendszer megbetegedése a szervezet egy távolabbi pontján kialakult fertőzőes eredetű, krónikus gyulladásából származik.

A betegséget kiváltó idült gyulladás a góc.

A GÓC: tünetmentes, nem fáj, nem érzékeny.

A gócban felszaporodnak a baktériumok, amelyek a vérkeringésbe kerülve a szervezet csökkent ellenálló képességű területein megtapadnak, és azokat megbetegítik.

Nem feltétel a baktériumok jelenléte, a betegség kialakulásához az is elegendő, ha a kórokozók mérgező(toxikus) termékei érik el a "gyengébb" szöveteket.

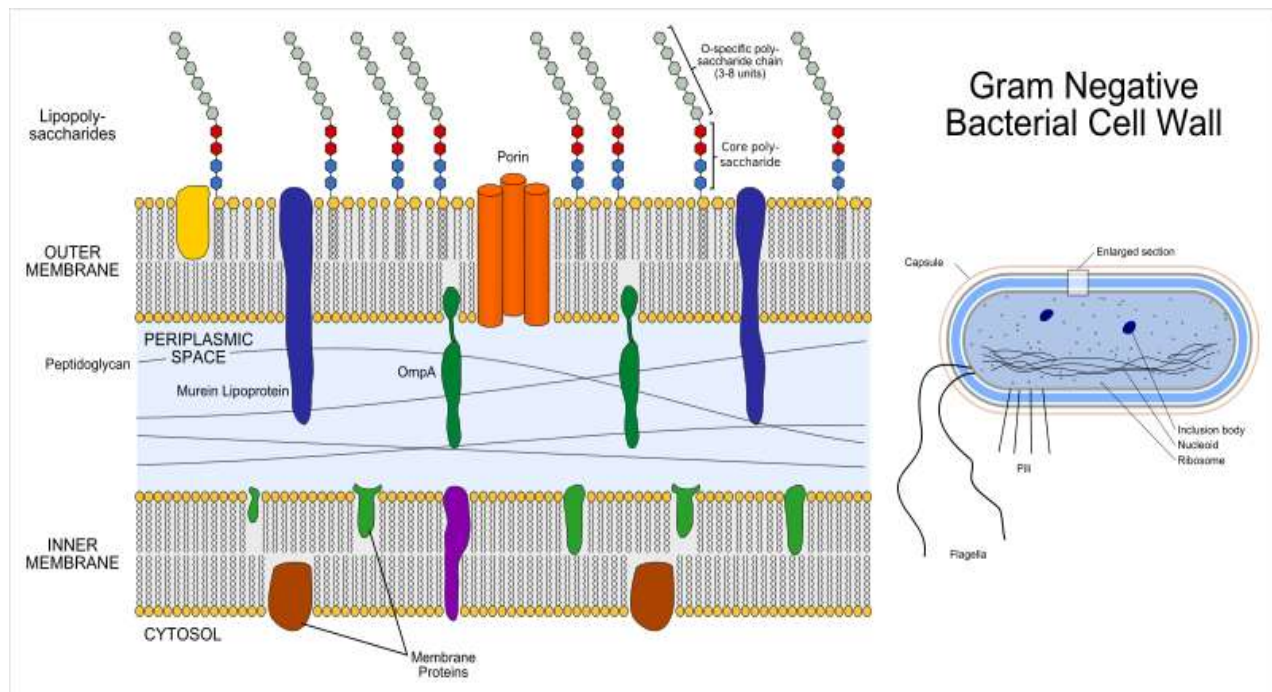
Gócbetegségekre hívja fel a figyelmet:

- ismeretlen okú ízületi fájdalmak
- foltos hajhullás
- bőrön jelentkező kiütések
- különböző szervek, szervrendszerek hosszú ideje tartó, ismeretlen eredetű megbetegedései

Ínygyulladás és fogágybetegség esetén **már rágáskor és fogmosás során** is szóródnak a baktériumok.

Irodalmi adatok szerint az **endocarditisek** többsége dentális okra vezethető vissza.

latens bakteriaemia: amelyben a krónikus gyulladás során a Gram-negatív mikroorganizmusokból származó lipopoliszacharidok és a gyulladásos termékek a keringésbe kerülve súlyos elváltozásokat okoznak

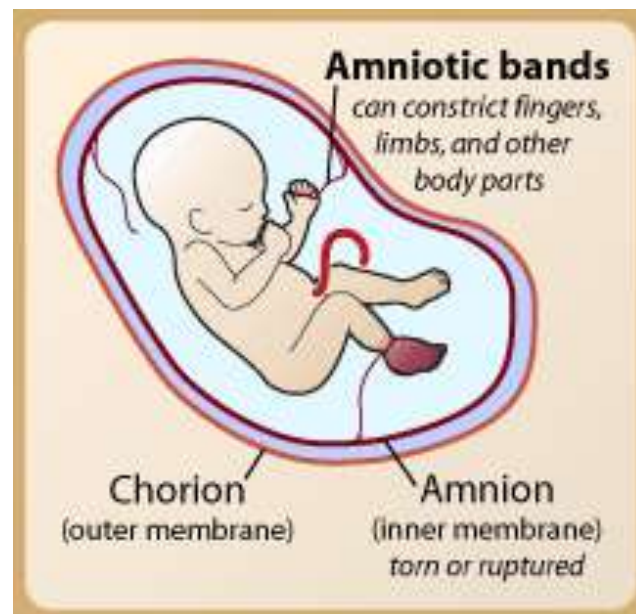
Beck és munkacsoportja által Amerikában végzett 18 évig tartó követéses vizsgálat szerint súlyos parodontális állapotban a **koronária- betegségek** kialakulása 3,7-szer gyakoribb az ép parodontiumú emberekhez képest.

megemelkedik az **agyvérzés** gyakorisága

terhesség alatt az elhanyagolt szájhigiéné és a gyulladáshoz vezető mediátorok a **fejlődő magzat testsúlyára** is hatással vannak

Koraszülés és a fogágybetegség

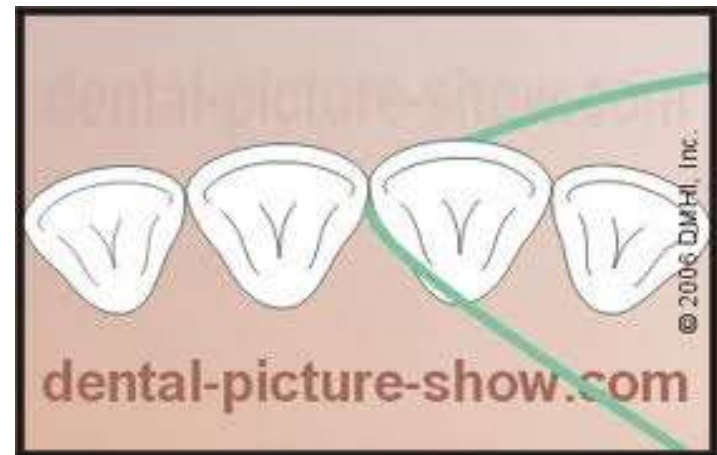
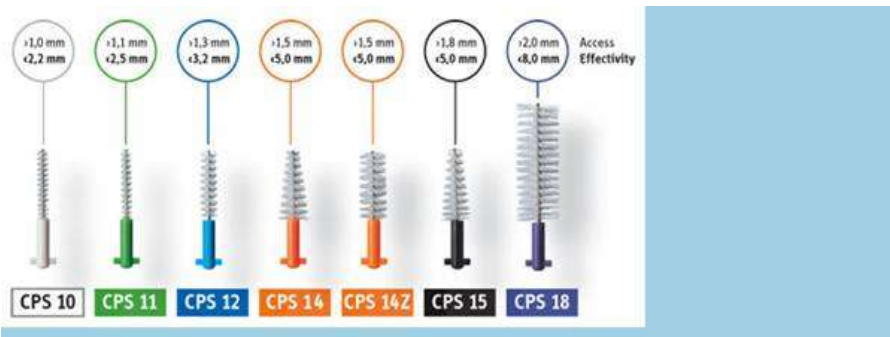
- Genito-urinaris fertőzések
- LPS a keringésben
- Orális baktériumok az amnionfolyadékba is bejuthatnak
- Destruktív fogágybetegség esetén a koraszülés előfordulása 2X

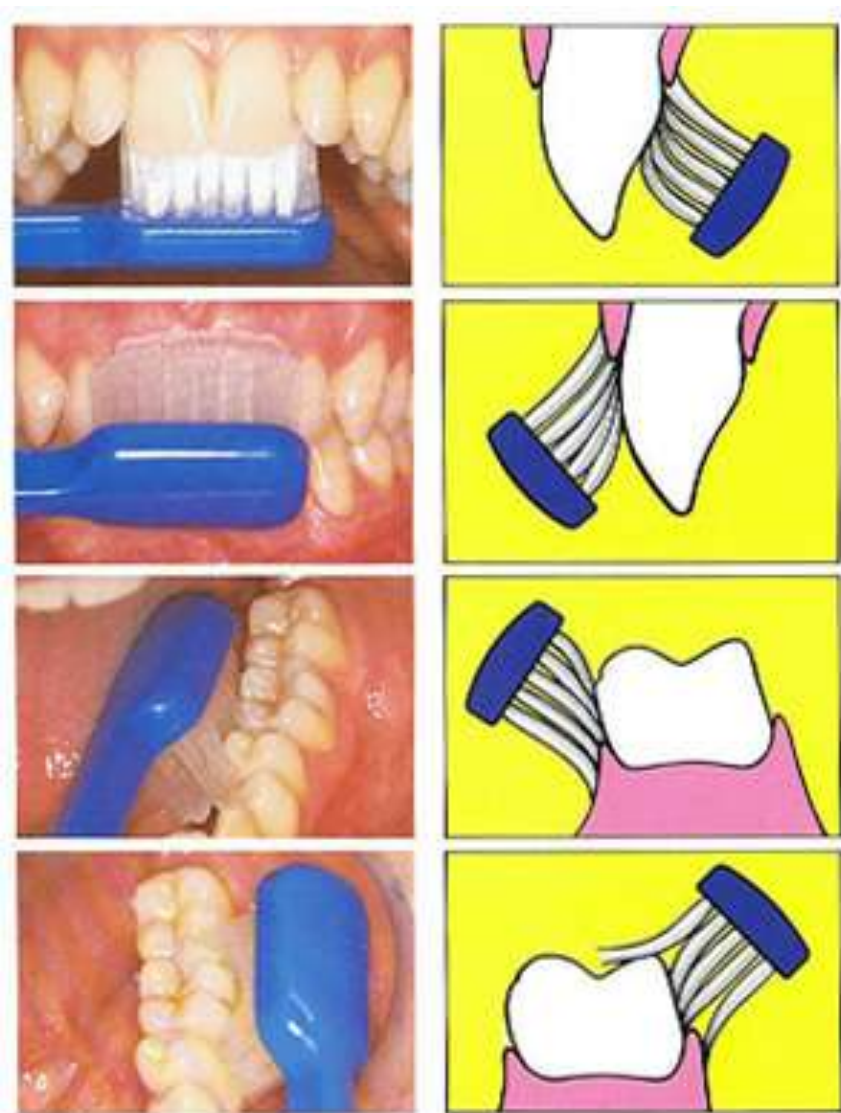
MEGOLDÁS

- Az ínygyulladás a kiváltó ok megszüntetésével (fertőzés kiküszöbölése, a dentális plakk rendszeres eltávolítása, azaz a megfelelő szájhigiénié helyreállítása és fenntartása útján) meggyógyulhat.
- Az elhanyagolt ínygyulladás azonban átmehet fogágygyulladásba.

A fogágygyulladás kezelésében legfontosabb a szájhygiéné helyreállítása

Fogmosás és fogselymezés

Proper Flossing Technique

Use about 18" of floss, leaving an inch or two to work with.

Gently follow the curves of your teeth.

Be sure to clean beneath the gumline, but avoid snapping the floss on the gums.

Fogköz és nyelv tisztítása

ELLENŐRZÉS ÉS SZAKELLÁTÁS

- kezdeti elváltozások nem mindig okoznak panaszt
- rendszeresen, három-, illetve hat havonként fel kell keresni a fogorvost, a fogkövek eltávolítása, esetleges korai parodontális elváltozások felismerése és kezelése céljából

A fogkő és a plakk eltávolítása:

Professzionális fogtisztítással, depurálással, polírozással

Köszönöm a figyelmet!